

1. PREČO SÚ KRÍŽE SAMOSTATNOU KATEGÓRIOU ERBOVÝCH ZNAMENÍ?

Kríže tvoria samostatnú skupinu pretože niektoré z nich – heroldské kríže – majú charakteristiky heroldských figur, a iné – heraldické kríže – majú charakteristiky všeobecných heraldických figur.

2. AKO SA ODLIŠUJE HEROLDSKÝ KRÍŽ OD HERALDICKÉHO KRÍŽA?

1

2

Heroldské kríže sa niekedy nazývajú priebežnými krížmi, pretože prebiehajú od jedného okraja štítu k druhému. Heraldický kríž nespája protiahlé okraje štítu, v štítovom poli býva umiestnený voľne. ❖ Heraldický kríž tiež často vyrastá z vrchu, či trojvršia, je ním ukončená veža kostola, sprevádza Ježiša Krista, či sv. Helenu ako ich

atribút a pod. 1 V červenom štíte zlatý kríž. 2 V červenom štíte zlatý šikmý kríž.

3. Z ČOHO POZOSTÁVA KAŽDÝ KRÍŽ?

Kríž vo všeobecnosti pozostáva z dvoch prekrížených línií – vertikálnej a horizontálnej. V heraldickom vyjadrení je prekrížením dvoch heroldských figur – kola a brvna (kolíka a laty, prúta a nite), ktoré sa nazývajú aj driekom a ramenami. ❖ Kôl je spravidla dlhší ako brv-

no, môže však byť aj kratší – napr. kríž v hlave erbu. Niektoré špeciálne kríže sú tvorené iba brvnami – napr. šikmý, čiže ondrejský kríž, alebo brvno a kôl nie sú prekrížené – napr. antonský kríž; kríž môže byť tvorený aj kolom a niekoľkými brvnami – napr. dvojité, či trojité kríž.

4. AKO VYZERÁ GRÉCKY KRÍŽ?

Grécky kríž pozostáva z vertikály a horizontály, ktoré sú rovnako dlhé a krížia sa uprostred. V čiernom štíte zlatý grécky kríž.

5. AKO VYZERÁ ANTONSKÝ KRÍŽ?

Antonský kríž má podobu veľkého písmena T, podľa ktorého sa volá aj „tau“ kríž. V modrom štíte zlatý antonský kríž.

6. AKO VYZERÁ ONDREJSKÝ KRÍŽ?

Ondrejský kríž má podobu písmena X. Jeho ramená môžu byť na seba kolmé, takže má podobu šikmého gréckeho kríža. ❖ Pri gréckom kríži nerozlišujeme driek a dve ramená, ale len štyri ramená. V červenom štíte strieborný ondrejský kríž.

